

Egyptin animaatiota Annecyssa

ANNÉCY
ANNÉCY
ANNÉCY

Annecyn animaatiofestivaali oli kuten ennenkin: mittava, toinen toistaan kiinnostavampaa ohjelmaa sisältävä runsaudensarvi. Vieraita akkreditoitui yli 4 000. Joka toinen vuosi touko-kesäkuun vaihteessa Ranskan Savoijissa pidettävä festivaali on edelleen animaation ykköstapahtuma.

Kilpailusarjoja on useita: lyhytanimaatioiden sarja, pitkien animaatioiden sarja, tv-elokuvat, tilauselokuvat ja oppilastyöt. Suomalaiselokuvia mahtui mukaan vain kaksi. Oppilastyöiden sarjassa olivat Ulla Bergströmin, Katja Haposen ja Ülo Pikkovin Rumba sekä Marko Leinosen Tappajakengurut Merkuriuksesta.

Annecyn ohjelman mielenkiintoisuutta lisäävät animaation historiaan liittyvät erikoisesitykset. Annecy on tuonut uudelleen julkisuuteen mm. esineanimaation varhaisen velhon Ladislaw Starewiczin ja näyttänyt hienon koosten kiinalaisen Te Wein klassikoista.

Tällä kertaa innostavin historianannin tarjosi egyptiläisten Frenkelin sarja. Frenkelin valkovenäläinen perhe asettui monien mutkien jälkeen Alexandriaan, jossa isä Elezel avasi kirjakaupan ja teki kiinalaisia huonekaluja.

Amerikkalaisten Disneyn ja Pat Sullivanin koomisten animaatioiden ihailu sai Elezelin elokuvantekoon yhdessä

poikiensa Davidin, Harryn ja Salomonin kanssa. Ensimmäinen elokuva Marco Monkey valmistui 1935, ja se on myös ensimmäinen egyptiläinen animaatio.

Varsinaiseksi veljesten elokuvien sankariksi nousi Mish-Mish Efendi. Tarinat olivat amerikkalaisen cartoon-perinteen innostamia, vauhdikasta väärinkäsityksistä ja komelluksista huumorinsa nostavaa komediaa.

Mish-Mish -animaatiossa egyptiläisyys näkyi esikoiselokuvaa selvemmin katuineen ja pyramideineen. Joukkoon mahtui myös isänmaallis-militaristinen propagandafilmi El difaa el watani. Kaikkiaan Mish-Mish -elokuvia valmistui kuusi kappaletta vuosien 1936 ja 1950 välillä.

Erittäin antoisaa nähtävää ovat vanhat animaatiomainokset. Frenkel-veljekset tekivät niitä niin Kuninkaallisle automobiiliklubille kuin Sunlightsaippuuallekin. Saippuamainokset olivat sanomassaan yksinkertaisia. Aina kurassa rämpiväkoulupoika ei enää liianut itseään äidin pestyä hänet Sunlightilla. Nyt vaatteet olivat niin hienot, ettei niitä enää voinut liata.

Israelin itsenäistymiseen liittyvät sodat ja väestänsiirrot tekivät juutalaisveljesten elon Egyptissä tukalaksi. 1950 he muuttivat Ranskaan ja jatkoivat animaation tekoa. Mish-Mishistä tuli Mimiche ja fetsi muuttui baskeriksi. Viimeisen elokuvansa Frenkelit tekivät 1964 ja vaipuivat unohdukseen.

Mielenkiintoinen yhteys sarjakuvaan on belgialaisen Raoul Servaisin elokuvalla Taxandria. Se on pitkä näytelmäelokuva, jonka hienot taustat on piirtänyt belgialainen Francois Schuiten. Trikkikuvauksen avulla näyttelijät liikkuvat Schuitenin kuvissa.

Muutama vuosi sitten valmistuneen Taxandrian tarina jää etäiseksi. Nuori prinssi Jan saapuu majakkaan, jossa majakanvartija näyttää hänelle tien fantasiamaailma Taxandriaan. Se on outojen sääntöjen ja kulissien maa.

Raoul Servais on tunnettu animaattori jonka töissä fantasia on aina läsnä. Niin Taxandriassakin, mutta kliinisen oloisesti. Schuitenin taustat ovat komiita, mutta niiden mahtipontisuus korostaa elokuvan kelmeää tunnelmaa. ●

Heikki Jokinen

Andrae on myös kirjoittamassa lähi-aikoina luvassa olevaa teosta Fables of desire: Carl Barks and the antimodernist Disney comic.

Lehden muut artikkelit käsittelevät Barn Dancen tekoa, Britannian nykyanimaation tuotanto-olosuhteita, animaattori Bordo Dornikovicin ja Chuck Jonesin (näyttäväl käyvän aiheita läpi aakkosittain pt.huom.)

“Kirjoittajat ovat lähinnä Britannista ja Yhdysvalloista”, Furniss sanoo. Tämä näkyy artikkelien painotuksessa, vaikka päätoimittaja ei rajoitakaan aiheita. Animation Journalissa on myös

alan kirjojen arvosteluja sekä pieni uutispalsta.

Lchteä tehdään vaatimattomoin varoin. Sen 500 kappaleen painoksesta mence tilaajille 368 kappaletta. Tulot riittävät välttämättömiin kuluihin, mutta eivät kirjoituspalkkioihin.

Silti Animation Journal on miellyttävä tuttavuus. Päätoimittajan vilpittön innostus asiaansa pitää sen elävänä. Hän kirjoittaa myös parhaillaan ensi kesänä ilmestyvää kirjaa Art in motion: Animation aesthetics. ●

Heikki Jokinen

ANIMATION JOURNAL

Editor Maureen Furniss, Chapman University School of Film and Television, 333 N.Glassell St., Orange, CA 92866 USA

Sähköposti furniss@chapman.edu

Internet

<http://www.chapman.edu/animation/>

Suomeen tilattuna lehti maksaa 30 USD/vuosi (kaksi numeroa).